[അദ്ധ്യക്ഷവേദിയിൽ മി. ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ]

III ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കൽ

(1) വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയുടെ പുനരുജ്ജീവനം

ശ്രീ. എച്ച്. സലാം: സർ, കോവിഡിന്റെ പ്രയാസകരമായ അന്തരീക്ഷം വന്നതിനുശേഷം സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസം മേഖല കടുത്ത പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. കേരളം ഇന്ത്യയിലെതന്നെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ടൂറിസ്റ്റ് സെന്ററാണെന്നുള്ള കാര്യം നമുക്കറിയാം. നാഷണൽ ജിയോഗ്രാഫിക് മാഗസിൻ ലോകത്ത് സന്ദർശിക്കേണ്ട 50 സ്ഥലങ്ങളിലൊന്നായി കേരളത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതിപരമായി നമുക്ക് ആർജ്ജിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ മികവുകളാണ് ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനം. ഏതാണ്ട് 580 കിലോമീറ്റർ കടൽത്തീരം, സൈലന്റ്വാലി പോലുള്ള അഞ്ച് ദേശീയോദ്യാനങ്ങൾ, വാഗമൺ പോലുള്ള ഹിൽ സ്റ്റേഷനുകൾ, വെള്ളച്ചാട്ടങ്ങൾ, കായലുകൾ, വയലുകൾ, വന്യജീവി സംരക്ഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഇക്കോ ടൂറിസം സെന്ററുകൾ തുടങ്ങി പ്രകൃതി കനിഞ്ഞനുഗ്രഹിച്ച സൗന്ദര്യം കേരളത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യേകതയാണ്. 2019-ലെ കണക്കനുസരിച്ച് ഇന്ത്യയിലെ ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ എണ്ണത്തിൽ 64% കേരളത്തിലാണ്. ആകെയുള്ള 1.84 കോടി സഞ്ചാരികളിൽ 1.18 കോടി സഞ്ചാരികൾ എത്തിയത് കേരളത്തിലാണ്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വരുമാനത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും പ്രധാനപ്പെട്ടൊരു മേഖലയാണ് ടൂറിസം. നമ്മുടെ ജി.ഡി.പി.-യുടെ ഏതാണ്ട് 23% ടൂറിസം മേഖല നൽകുന്നതായാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. 2019-ൽ നിന്ന് 2020-ലേയ്ക്കെത്തുമ്പോൾ വലിയ ഇടിവാണ് വരുമാനത്തിൽ സംഭവിച്ചത്. 45019 കോടി രൂപയിൽനിന്നും 11335 കോടി രൂപയായി വരുമാനം കുറഞ്ഞു. സ്വാഭാവികമായും നമ്മുടെ ആകെ വരുമാനത്തിൽ ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട പങ്ക് വഹിക്കുന്ന ടൂറിസം മേഖലയിലെ ഇടിവ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയെ ഗൗരവമായി ബാധിക്കുന്ന ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രശ്നമാണ്. മറ്റൊന്ന്, ലക്ഷക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികളുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗമാണ് ടൂറിസം മേഖല. ഹൗസ് ബോട്ടുകൾ, ശിക്കാർ ബോട്ടുകൾ, മോട്ടോർ ബോട്ടുകൾ, ഓട്ടോ-ടാക്സി ഡ്രൈവർമാർ, ടൂർ ഓപ്പറേറ്റർമാർ, ചെറുകിട കച്ചവടക്കാർ, ടൂറിസം ഗൈഡുകൾ, ഹോട്ടലുകൾ, റിസോർട്ടുകൾ, ബീച്ചുകൾ, ഹോം സ്റ്റേകൾ, ആയുർവേദ സെന്ററുകൾ തുടങ്ങി ലക്ഷക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികളും സംരംഭകരും ആശ്രയിക്കുന്ന ഈ മേഖല ഏതാണ്ട് ഒന്നേമുക്കാൽ വർഷമായി പ്രയാസകരമായ അന്തരീക്ഷം നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സ്വാഭാവികമായും ഇത് തരണം ചെയ്യുകയെന്നുള്ളത് പ്രധാനമാണ്. ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ ഏതാണ്ട് 1385 ഹൗസ് ബോട്ടുകൾ, മുന്നൂറിലേറെ ശിക്കാർ ബോട്ടുകൾ, മോട്ടോർ ബോട്ടുകൾ

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

എന്നിവയുണ്ട്. 25000-ന് മുകളിൽ വരുന്ന തൊഴിലാളികൾ ബോട്ടിംഗ് മേഖലയെ ആശ്രയിച്ച് ഉപജീവനം നടത്തുന്നവരാണ്. ഇപ്പോൾ അവിടെയാകെ നിശ്ചലാവസ്ഥയിലാണ്. കേരളത്തിലാകെ നിലനിൽക്കുന്ന ഈ പ്രയാസം തരണം ചെയ്യാനുള്ള ഒരു പരിശ്രമം സംഘടിപ്പിക്കുക എന്നുള്ളത് പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ഉത്തരവാദിത്തമായി കാണേണ്ടതാണ്. ഇന്ന് ടൂറിസം സെന്ററുകളിൽ ഏറെക്കുറെ സമ്പൂർണ്ണമായി വാക്സിനേഷൻ നടത്താൻ നമുക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കോവിഡിന്റെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ച് നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി ടൂറിസം മേഖല തുറക്കുക എന്നുള്ളത് പ്രധാനപ്പെട്ട ആവശ്യമാണ്. നമ്മുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ആകർഷണമാണ് വള്ളംകളികൾ. ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ തടസ്സപ്പെട്ടുനിൽക്കുന്ന നെഹ്റു ട്രോഫി വള്ളംകളി ഉൾപ്പെടെ നിയന്ത്രണവിധേയമായി പുനരാരംഭിക്കാൻവേണ്ട ശക്തമായ നിലപാട് സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കോവിഡ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി ടൂറിസം മേഖല തുറക്കാനും ലക്ഷക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികളുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാനും വേണ്ടിയുള്ള നിലപാടിലേയ്ക്ക് സർക്കാർ എത്തിച്ചേരണം. ധാരാളം ആശ്വാസ പദ്ധതികൾ ഗവൺമെന്റ് നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ടൂറിസം വർക്കിംഗ് ക്യാപ്പിറ്റൽ സപ്പോർട്ട് സ്കീം, എംപ്ലോയ്മെന്റ് സപ്പോർട്ട് സ്കീം, ഹൗസ് ബോട്ട് സപ്പോർട്ട് സ്കീം, ഗൈഡ് സപ്പോർട്ട് സ്കീം തുടങ്ങിയ ധാരാളം കാര്യങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നടപ്പാക്കിവരുന്നുണ്ട്. പ്രാദേശികമായ ടൂറിസം സെന്ററുകൾ വികസിപ്പിക്കാനാവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനോടൊപ്പം സമ്പൂർണ്ണമായി ടൂറിസം മേഖല തുറക്കാൻ വേണ്ട ശ്രമത്തിലേയ്ക്ക് ഗവൺമെന്റ് എത്തിച്ചേരണമെന്നാണ് എനിക്ക് സൂചിപ്പിക്കാനുള്ളത്.

പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്): സർ, ഇവിടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം എച്ച്. സലാം സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ കോവിഡ് പ്രതിസന്ധി ഏറ്റവും കൂടുതൽ ബാധിച്ചത് ടൂറിസം മേഖലയെയാണ്. ഇപ്പോഴും കോവിഡിനോടൊപ്പമാണ് ടൂറിസം മുന്നോട്ട് പോകുന്നത്. അതിജീവിക്കുമെന്ന ആത്മവിശ്വാസം ടൂറിസം മേഖലയ്ക്ക് ഉണ്ടാക്കുക എന്നതിനാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ സർക്കാർ പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. അതിന് നമ്മുടെ നാട് സുരക്ഷിത കേന്ദ്രമായി സഞ്ചാരികൾക്ക് അനുഭവപ്പെടണം. സഞ്ചാരികൾ കേരളത്തിലേയ്ക്കെത്തണം. ഇതിനായി 'സുരക്ഷിത കേരളം, സുരക്ഷിത ടൂറിസം' എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകിവരുന്നു. നൂറ് ശതമാനം വാക്സിനേറ്റഡ് ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ പ്രത്യേക പദ്ധതിതന്നെ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വയനാട്ടിലെ വൈത്തിരിയിലാണ് ഇത് ആരംഭിച്ചത്. വയനാട് ജില്ലയിലാകെ ആദ്യ ഡോസ് പൂർത്തീകരിച്ചു. അത്

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

മറ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിച്ചു. ഭൂരിഭാഗം ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളും ഈ ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. വൈത്തിരിയിലെ എല്ലാ ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളും നൂറുശതമാനം വാക്സിനേഷൻ നടത്തിയത് രാജ്യംതന്നെ ശ്രദ്ധിച്ചു. ഒട്ടേറെ ദേശീയ മാധ്യമങ്ങളിലൂൾപ്പെടെ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വാർത്ത വന്നിരുന്നു. ടൂറിസം മേഖല തുറന്നതോടെ വയനാട്ടിലേയ്ക്ക് സഞ്ചാരികളുടെ വരവിലുണ്ടായ വർദ്ധനവ് ഇതിന്റെ പ്രതിഫലനമായിക്കൂടി കാണാവുന്നതാണ്. വയനാട്ടിൽ മാത്രമല്ല, മറ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിലും ഇപ്പോൾ സഞ്ചാരികൾ എത്തിത്തുടങ്ങി, ഡെസ്റ്റിനേഷനുകൾ സജീവമായിത്തുടങ്ങി. ടൂറിസം മേഖല തുറക്കുമ്പോഴും കരുതലോടെയാണ് വകുപ്പ് പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ച നെഹ്റു ട്രോഫി വള്ളംകളി ഉൾപ്പെടെ പുനരാരംഭിക്കാനുള്ള ആലോചന നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ബയോ ബബിൾ സംവിധാനത്തിലൂടെ ടൂറിസം മേഖലയെ സുരക്ഷിതമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതെല്ലാം ചേർന്നപ്പോൾ ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണത്തിൽ വർദ്ധനവ് പ്രകടമാകുന്നുവെന്നാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം എച്ച്. സലാം ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇവിടെയൊരു കണക്ക് ഇതിനോടകംതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കോവിഡിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ടൂറിസം രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കായി നിരവധി പദ്ധതികൾ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ടൂറിസം വർക്കിംഗ് ക്യാപിറ്റൽ സപ്പോർട്ട് സ്കീം, തൊഴിലാളികൾക്കായി ടൂറിസം എംപ്ലോയ്മെന്റ് സപ്പോർട്ട് സ്കീം എന്നീ രണ്ട് വായ്പാ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കിവരുന്നു. ഹൗസ് ബോട്ടുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കായി മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റും നൽകിവരുന്നുണ്ട്. ടൂറിസം രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതിനുള്ള റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് പദ്ധതിയും നടപ്പാക്കുകയാണ്. പ്രതിസന്ധിയിൽ കരഞ്ഞിരിക്കുക എന്നതല്ല നമ്മുടെ നയം. ഇപ്പോഴത്തെ പ്രതിസന്ധിയിൽനിന്നും കരകയറാനുള്ള പുതിയ പദ്ധതികൾ പ്രഖ്യാപിച്ചുകഴിഞ്ഞു. പുതിയ മേഖലകളിലേയ്ക്ക് ടൂറിസത്തെ വളർത്താനുതകുന്ന പദ്ധതികളാണ് വരുംദിവസങ്ങളിൽ നടപ്പിലാക്കാൻ പോകുന്നത്. കാരവൻ ടൂറിസം പോലുള്ള നൂതന ടൂറിസം സംവിധാനങ്ങൾ കേരളത്തിന് പരിചയപ്പെടുത്താനുള്ള പദ്ധതികളുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. അഗ്രി ടൂറിസത്തിന്റെ സാദ്ധ്യതകൾ മനസ്സിലാക്കി അത് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുവാൻ ഫാം ടൂറിസം നെറ്റ്‌വർക്ക് കൂടി തയ്യാറാവുകയാണ്. മറ്റ് ചില പദ്ധതികളും തയ്യാറായി വരുന്നുണ്ട്. ഇതിലൂടെ കേരളത്തിലെ ടൂറിസം മേഖലയ്ക്ക് ശക്തമായി തിരിച്ചുവരാൻ കഴിയുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

ശ്രീ. എച്ച്. സലാം: സർ, നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ടൂറിസം മേഖലയെ തിരിച്ചുപിടിക്കുന്നതോടൊപ്പം പുതിയ സാദ്ധ്യതകളിലേയ്ക്ക് സ്വാഭാവികമായും ടൂറിസം വകുപ്പ് കടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ട കാരവൻ

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

ടൂറിസം ഏതെല്ലാം നിലയ്ക്കാണ് ആരംഭിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്; അതുപോലെ അഗ്രിടൂറിസം എന്നത് പുതിയ സാദ്ധ്യതയാണ്. അത് എത്രമാത്രം നടപ്പാക്കാൻ കഴിയും?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, 1980-കളിലാണ് ഒരു വിനോദസഞ്ചാര ഉൽപ്പന്നമെന്ന നിലയിൽ കെട്ടുവള്ളം കായൽ ടൂറിസം സാദ്ധ്യതകളുടെ ഭാഗമായി ആരംഭിച്ചത്. പിന്നീടുള്ള വർഷങ്ങളിൽ അത്തരത്തിൽ ഒരു പുതിയ ഉൽപ്പന്നം അവതരിപ്പിക്കാനായിട്ടില്ല. ഇന്ന് കോവിഡിന്റെ പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിൽ കാരവൻ ടൂറിസത്തിന്റെ സാദ്ധ്യത ഏറെയാണ്. പ്രത്യേകിച്ച്, ഫ്രാൻസ്, ഇറ്റലി, ബ്രിട്ടൺ, ജർമ്മനി ഉടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിൽ കാരവൻ ടൂറിസത്തിന് ഏറെ സാദ്ധ്യതയാണ്. കാരവൻ വാഹനമെന്ന് പറയുമ്പോൾ പൊതുവേ സിനിമാ താരങ്ങളുടെ ആഡംബര വാഹനമെന്നാണ് നമ്മൾ കണക്കാക്കുന്നത്. എന്നാൽ രണ്ടോ നാലോ സഞ്ചാരികൾക്ക് യാത്ര ചെയ്യാവുന്നതാണ് കാരവൻ. Unexplored destinations-നെ കണ്ടെത്തുക എന്ന പുതിയൊരു പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പരിശോധന നടത്തിയപ്പോൾ പലയിടങ്ങളിലും എല്ലാ സാദ്ധ്യതകളുമുണ്ടായിട്ടും ഡെസ്റ്റിനേഷനുകൾ ഉയർന്നുവരാത്തതിന്റെ കാരണം അവിടെ താമസസൗകര്യമി ല്ലായെന്നതാണ്. കെട്ടിടങ്ങൾ പുതിയത് പണിയുക എളുപ്പമല്ല. അവിടെയാണ് കാരവൻ വാഹനത്തിന്റെ പ്രസക്തി. അതുപോലെയാണ് കാരവൻ പാർക്കും. കാരവൻ പാർക്ക് ഒരു പഞ്ചായത്തിലോ പ്രത്യേക ഒരു സ്ഥലത്തോ വന്നുകഴിഞ്ഞാൽ അതൊരു പ്രധാന കേന്ദ്രമായി മാറുന്നു. അവിടെ പുതിയ ആളുകൾക്ക് തൊഴിൽ ലഭ്യമാകുന്നു. കാരവൻ വാഹനം കാരവൻ പാർക്കിൽ നിർത്തി ആ വാഹനത്തിലേയ്ക്ക് വേണ്ട വെള്ളം, ഭക്ഷണം മറ്റ് കാര്യങ്ങൾ എന്നിവയൊക്കെ നൽകുന്നു. അതോടൊപ്പം ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തൊഴിൽ സാദ്ധ്യതകൾ വരുന്നു. കാരവൻ പാർക്കിംഗ് കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്വകാര്യ മേഖലയിലും പൊതുമേഖലയിലും ഏർപ്പെടുത്താനാകും. കാരവൻ പാർക്ക് ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ കൾച്ചറൽ ഹബ്ബുകൂടിയായി മാറും. മൂന്നോ നാലോ പഞ്ചായത്തു കളിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട നാടൻകലകൾ ഉൾപ്പെടെ അവതരിപ്പിക്കാനാകുന്ന ഒരു കൾച്ചറൽ ഹബ്ബാക്കി മാറ്റി അതിനെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരാൻ സാധിക്കും. അഗ്രിടൂറിസം നെറ്റ്‌വർക്കിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുന്നോട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളെ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയുമായി കൂട്ടിയിണക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് അഗ്രിടൂറിസം നെറ്റ്‌വർക്ക്. അത് കൂടുതൽ ഫലപ്രദമാക്കാൻവേണ്ടി ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസത്തിന്റെ സാദ്ധ്യതകൂടി കോർത്തിണക്കി കൊണ്ടു പോകാനാകുമെന്നാണ് ടൂറിസം വകുപ്പ് കരുതുന്നത്.

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly